

LOCHEMENERGIE

Je eigen energie

Eindejaar-update Collectieve zonprojecten: Zon op Dak

2021 in vogelvlucht

Een jaar is zo maar weer voorbij. En 2021 was een vreemd jaar. Met Covid en al zijn beperkingen, met een kabinet dat er maar niet wilde komen, met klimaatdoelen die 'toch wel best belangrijk' bleken, energieprijzen die explodeerden, energieleveranciers die omvielen, consumenten die keihard in hun portemonnee geraakt werden, en veel andere trieste gebeurtenissen. Ook bij LochemEnergie hakte het er behoorlijk in.

Dit eindejaar-overzicht is bedoeld om in eerste instantie de mensen te informeren die al participeren in één of meer van onze collectieve zonnedaken, ten tweede om de mensen te informeren die nog op een wachtlijst staan voor deelname in een nieuw zonnedak, en tenslotte voor alle anderen die geïnteresseerd zijn in de ontwikkelingen op dit vlak bij LochemEnergie.

'Collectief Zon' is een verzamelnaam voor verschillende projecten waarbij leden van LochemEnergie die op hun eigen dak geen zonnestroom kunnen opwekken (door schaduw, verkeerde ligging, huurhuis, of andere reden), toch zelf duurzame energie kunnen opwekken met zonnepanelen, maar dan met panelen op andermans dak. Meer informatie hierover vind je op onze website <https://lochemenergie.net/collectief>. Om deze projecten ook financieel aantrekkelijk te maken voor deelnemers gebruiken we een – samen met ons en onze sector tot stand gekomen – subsidieregeling, genaamd SCE (Subsidie Coöperatieve energieopwekking).

Achtereenvolgens zal ik kort belichten:

1. [Even aanhaken bij het bericht van januari \(de terugblik op 2020\)](#)
2. [Samenvatting per zonnepark](#)
 - a. [Gemeentehuis](#)
 - b. [Wila](#)
 - c. [SafanDarley 1 en 2](#)
 - d. [Aalsvoort](#)
 - e. [St. Josephkerk](#)
 - f. [Boschloo Gorssel](#)
 - g. ['t Onderschoer Barchem](#)
3. [Nieuwe daken en nieuwe deelnemers](#)
4. [De veranderende overheid \(en subsidies\)](#)
5. [Onze verwachtingen voor de toekomst](#)

En tot slot wil ik u namens onze werkgroep Collectief Zon, bestaande uit Andre Lobbert, Esther Veldhoen, Guus Westgeest, Elena Woessink-Beketova en ondergetekende, een heel goede jaarwisseling wensen, en een zonnig en voorspoedig 2022!

Tot in het nieuwe jaar,
Paul Stolte, 31 december 2021

1. Wat riepen we in januari '21 ook alweer?

De terugblik over 2020 liet zien dat we in Gorssel een mooi nieuw project gerealiseerd hadden op het dak van boerderij van de fam. Boschloo. Ook dat we in Barchem bezig waren met voorbereidingen voor een nieuw dak. Maar ook dat we verschillende tegenslagen te verwerken hadden. Zo kwamen er veel scherpere eisen vanuit de verzekeraars waardoor veel daken niet geschikt werden bevonden om zonnepanelen op te leggen. Ook al liggen ze mooi op het zuiden en zijn ze sterk genoeg. Zelfs ons zonnedak bij de fa. WILA moest worden stilgelegd vanwege de verzekering. Ook ons zonnepark op Aalsvoort moest verdwijnen omdat de gemeente de ondergrond verkocht aan de fa. Mepal, die ging uitbreiden. U leest verderop hoe het verder ging met dit 'losse eindje'.

2. Overzicht zonnedaken

Hieronder alle collectieve zonneprojecten die we in de afgelopen jaren hebben gerealiseerd.

a. Zonnedak Gemeentehuis Lochem

Al sinds 2013 draait ons zonnedak op het gemeentehuis volop. In die tijd bestond er nog geen subsidieregeling, maar we konden het dak dankzij een smart-grid project dat we samen met o.m. Alliander en de universiteit Twente uitvoerden, toch tegen aanvaardbare kosten aanleggen en ervaring opdoen. We hebben nog geprobeerd indertijd om samen met de belastingdienst door middel van een rechtszaak te bewerkstelligen dat de deelnemers zouden mogen 'saldere' met hun stroomverbruik thuis, maar dat is helaas niet gelukt. Inmiddels wekken we al jaren duurzame energie op, maar zijn de kosten en de baten zowel voor de deelnemers als voor LochemEnergie eigenlijk niet de moeite waard. We hebben er wel veel van geleerd, en we dragen een behoorlijk steentje bij aan de CO₂-reductie!

b. Wila

Zoals in de inleiding al gezegd, vanwege de (opstal-)verzekeringen ligt het zonnedak, dat in 2014 werd gerealiseerd, al sinds eind 2020 stil. In januari 2022 zullen we aan de deelnemers definitief uitsluitsel geven over hun deelname en mogelijke alternatieven.

c. SafanDarley

Op twee daken van SafanDarley liggen twee van onze zonneprojecten die gebruik maken van de zogenaamde postcoderoosregeling. Hierbij hebben de deelnemers een bedrag geïnvesteerd en krijgen 15 jaar lang over hun opgewekte stroom alle energiebelasting terug. Deze projecten werken zoals ze horen te doen, en de deelnemers ontvangen begin 2022 hun afrekening over 2021.

d. Aalsvoort

Waar we eind 2020 nog enige hoop hadden om de 372 panelen van Aalsvoort te kunnen herplaatsen, hebben we recent de deelnemers moeten berichten dat we de handdoek in de ring gooien. Verschillende goedwillende Lochemse ondernemers (met een grootverbruik-aansluiting, welke nodig is voor dit project) hadden hun dak aangeboden, maar eind van het liedje was dat er geen enkel dak overbleef dat werd goedgekeurd door verzekeringen en/of vanwege de constructie. Erg jammer.

De gemeente, die verantwoordelijk was voor het opzeggen van het contract omdat de grond verkocht werd, heeft geen enkel geschikt alternatief kunnen aandragen. Slechts een paar volstrekt niet geschikte grondlocaties, maar dat bleek in een oogopslag niet bruikbaar. We bespreken in ons eerstvolgende bestuursoverleg hoe we de deelnemers kunnen compenseren en welke alternatieven we ze kunnen bieden.

e. St. Josephkerk

Gelukkig weer een dak dat doet wat het moet doen. Ook bij dit project wordt gebruik gemaakt van de postcoderoosregeling en krijgen de deelnemers begin 2022 bericht over de opbrengst van het jaar 2021 en hun teruggave van energiebelasting. Voor dit project is indertijd een separate coöperatie opgericht, genaamd 'Coöperatie Zon op de Lochemse St. Josephkerk u.a.'.

f. Boschloo Gorssel

Dit eerste zonnedak van ons aan de westkant van de gemeente Lochem, in het mooie Gorssel, maakt helemaal waar wat we ervan hadden verwacht. Hier liggen 200 panelen mooi op de zon, en de 14 deelnemers krijgen ook in dit geval alle energiebelasting terug voor hun aandeel in de opwek. Dit was tevens ons laatste project onder de oude subsidieregeling. Vanaf april 2021 geldt een nieuwe regeling waarbij in plaats van verrekening via de energiebelasting, de subsidie rechtstreeks via LochemEnergie kan worden uitgekeerd. Voor de 'oude' projecten blijft gedurende de 15 jaar vanaf de start de oude regeling gelden.

g. 't Onderschoer Barchem

En dat betekent dat 't Onderschoer, formeel in gebruik genomen op 1 december 2021, ons eerste project is onder de nieuwe subsidieregeling SCE. Op het dak van dorps huis 't Onderschoer hebben we 208 zonnepanelen in een Oost-West opstelling kunnen plaatsen. Hiermee wekken we ongeveer 60.000 kilowattuur per jaar op voor de ruim 20 deelnemers. Ook het Onderschoer zelf heeft dankzij dit project verder kunnen verduurzamen. Vanwege corona hebben we nog geen officiële opening gepland, maar dat gaan we zeker doen in 2022! Dit project is mede tot stand gekomen dankzij vele donateurs en een bijdrage vanuit de Provincie Gelderland.

3. Nieuwe daken en nieuwe deelnemers

Zoals eerder al genoemd is het niet gemakkelijk om daken te vinden die uiteindelijk geschikt kunnen worden bevonden. Er mag geen asbest op zitten, de constructie moet sterk genoeg zijn, er mag geen brandbare isolatie zijn toegepast, o ja, en ze moeten ook nog in de zon liggen..

Ook in 2021 hebben we verschillende daken aangeboden gekregen, mede naar aanleiding van een campagne in de Berkelbode. Sommige vielen wederom af. Met andere dak-eigenaren zijn we in gesprek, in verschillende stadia.

Zodra we met een dakeigenaar een principe-overeenstemming hebben, gaat een heel stappenplan van start als haalbaarheidsstudie. Daarbij wordt een extern constructeursbureau ingeschakeld om de constructie door te rekenen. Ook wordt er al in een vroeg stadium contact gelegd met verzekeraars en eventuele hypotheekverstrekende banken. Met de dakeigenaar wordt bij de notaris een recht van opstal geregeld, zodat LochemEnergie eigenaar blijft van de installatie. De subsidie wordt aangevraagd zodra dat kan, en zodra de subsidie is toegekend kunnen we beginnen met het aangaan van verplichtingen, het sluiten van contracten. Op de website van LochemEnergie wordt een project aangemaakt om deelnemers te werven, hoewel we ook al veel geïnteresseerden op onze wachtlijsten hebben staan.

LOCHEMENERGIE

Je eigen energie

Project Zonnedak De Schoolt – Kring van Dorth

Op dit moment zijn we al ver gevorderd met een dak in Kring van Dorth, waar al voldoende deelnemers op hebben ingetekend en alle lichten op groen staan. We gaan één dezer dagen opdracht geven aan een panelen leverancier, en ook Liander mag wat ons betreft morgen de schep in de grond zetten. Voor dit project is de subsidie ook al binnen.

Verder zijn we in Lochem bezig met een industriedak, een dak van een kerk, in Barchem met een nieuw boerderijdak, en nog twee daken in Laren en Kring van Dorth. Mocht iemand nog een goede tip hebben voor een dak in Gorssel of Eefde, dan houden we ons aanbevolen!

Nieuwe deelnemers hebben we volop gekregen naar aanleiding van een advertentie in de Berkelbode, nieuwsbrieven en informatieavonden (veelal digitaal) gedurende 2021. Mensen konden en kunnen zich vrijblijvend inschrijven via <https://lochemenergie.net/collectief> Iedereen die via deze link op onze wachtlijst komt te staan, wordt op de hoogte gehouden en benaderd zodra we een dak in het juiste postcodegebied hebben. Ga hier vooral mee door. Iedereen die zelf geen geschikt dak heeft en wil meedoen in een collectief dak: meld je aan!

4. De veranderende overheid

Er gebeurt een heleboel in politiek Nederland. Het lijkt alsof de miljarden voor het oprapen liggen. Wel raar dat er dan net in april 2021 een nieuwe subsidieregeling (SCE) in het leven is geroepen voor collectieve zonprojecten, en dat de minister daar dan alweer op wil bezuinigen! De concept-tarieven voor 2022 zijn onlangs bekend gemaakt, en die zijn een stuk lager dan de tarieven die wij in 2021 mochten binnenhalen voor onze projecten Onderschoer en De Schoolt. Nu zijn we daar nog stevig over aan het lobbyen (LochemEnergie maakt deel uit van het Energie-Samen expert-panel dat het ministerie adviseert), dus we zullen zien wat het uiteindelijk gaat worden. KWW. Kiek'n wat 't wöt, zoals onze burens zeggen.

Wat we ook zien is dat de overheid vanwege de enorm opgelopen energieprijzen in 2021 een tijdelijke verlaging van de energiebelasting op elektriciteit heeft voorgesteld voor het jaar 2022. Doekje voor het bloeden voor de mensen met een hoge gasrekening, maar voor de energiebewuste medemens die zelf zonnestroom opwekt, werkt dit nou juist averechts. Aangezien de postcoderoosprojecten 'oude stijl' werken met teruggave van energiebelasting, heeft dit voor deze groep deelnemers juist een negatief effect. Ook hier zijn we landelijk volop mee bezig. Begin 2022 willen we als gezamenlijke energiecoöperaties in overleg met de ministeries van EZK en Financiën kijken of we niet tot een soort 'afkoop' van de oude postcoderoosregeling kunnen komen, en projecten voortzetten met de nieuwe regeling. Scheelt ons een hoop werk, scheelt energieleveranciers een hoop werk en scheelt de belastingdienst een hoop werk. Win-win-win zou je denken, maar helaas werkt het niet altijd zo bij de overheid. Ook hier KWW. We houden u op de hoogte.

LOCHEMENERGIE

Je eigen energie

5. Onze verwachtingen voor de toekomst

2022 wordt (weer) een jaar van uitdagingen. We zullen blijven zoeken naar daken die geschikt zijn om minimaal zo'n 150 -200 zonnepanelen te kunnen herbergen. Bij een schuin dak is dat ca. 300 m²; bij een plat dak ca. 600 m². Op dergelijke daken kunnen we volstaan met een maximale kleinverbruik-aansluiting op het (Liander-) netwerk. Kleinverbruik-aansluitingen is men namelijk verplicht om aan te leggen en waar nodig direct een netverzwaring toe te passen, terwijl grotere aansluitingen de komende jaren echt een probleem vormen bij Liander. Het hele gebied van de gemeente Lochem zit vol. Wij hebben zeker de ambitie om ook grotere projecten te bouwen maar de realisatie daarvan zal pas op zijn vroegst in 2025 kunnen plaatsvinden. Toch blijven we in overleg met Liander en de gemeente om waar mogelijk toch nog een kans te pakken.

Een andere uitdaging ligt in het rendabel kunnen exploiteren van onze nieuwe zonnedaken. Dit vereist enerzijds een fatsoenlijk subsidietarief voor de SCE-regeling, en waar mogelijk zullen we deze proberen aan te vullen met een Provinciale subsidie. Dit hebben we eerder met succes gedaan, dus dat lijkt zeker haalbaar. Ook de ontwikkeling van de stroomprijs is natuurlijk van belang. Naarmate we beter slagen in het boven de marktgemiddelden verkopen van onze opgewekte energie, wordt de rentabiliteit van de zonnedaken beter. Onze partner Greenchoice is hierbij geen slechte keus gebleken de afgelopen jaren. We blijven hier scherp op, ook in 2022.

Ook zullen we in onze overleggen met de gemeente aansturen op meer actie.

De gemeente mag echt wel iets meer doen. Bijvoorbeeld om meer geschikte daken vol te kunnen leggen. Veel daken zijn ongeschikt vanwege asbest of brandbare isolatie. Doe daar dan iets aan, samen met de ondernemers, de Provincie of desnoods zelf! Natuurlijk kost dat geld. So what?

Aan alle mensen die zich al (via onze website) hebben aangemeld voor een plaatsje bij onze collectief zonprojecten zou ik willen vragen: Heb alstublieft geduld. We doen ons best om zo snel mogelijk nieuwe daken vol te leggen, maar waar het niet kan, daar kan het niet. Begin 2022 willen we in ieder geval een voorlichtings-sessie organiseren via video (Zoom of Teams), waarvoor u allen wordt uitgenodigd, waar wij de nodige toelichtingen kunnen geven, en u de nodige vragen kunt stellen.

En dan nog maar een keer de oproep:

Laat al uw burens en kennissen uit de gemeente Lochem zich aansluiten bij LochemEnergie en zich vrijblijvend inschrijven voor een collectief project als ze geen zonnepanelen op hun eigen dak kunnen of willen plaatsen. Met hoe meer we zijn, hoe meer we voor elkaar krijgen!

<https://www.lochemenergie.net/collectief>

<https://www.lochemenergie.net/lid-woorden>

Paul Stolte, 31 december 2021